

1909

Flygblad utgivet av Landsföreningen för
kvinnans politiska rösträtt.

Mor Karin

av

Ann Margret Holmgren

f. Tersmeden.

«Nej se, kommer inte själva frun på Bruket». Med ett raskt tag svängde mor Karin sig över vävstolsbänken, sprang till dörren och välkomnade sitt rara främmande.

«Att frun är ute och går i den rysliga vårsörjan».

«Ja, det var nätt och jämt att jag kom fram, men jag har något angeläget att tala med mor Karin om, som inte kunde uppskjutas».

Mor Karin bad fru Berg sitta ned och lyfte fram en stol.

Sedan vadmalsväven till kläder åt gubben beskådats, ryckte fru Berg fram med sitt ärende: «Ser mor Karin, det är fråga om att bilda en rösträttsförening».

Mor Karin fick ett misstänksamt uttryck i sitt eljes blida anlete.

«Och nu ville jag, att mor Karin skulle hjälpa till med det».

«Nej, kära frun, sån't förstår inte jag mig på», sade mor Karin skrattande. «Jag är för dum till det. Det får andra sköta, som ha kunskaper».

«Det skall inte mor Karin säga, att hon är dum. Nog

vet mor Karin, att alla i socken vänder sig hit, när det gäller något«.

«Ja, nog kan jag ställa med nykterhetsbasarer eller ordna litet för de sjuka och fattiga, men det är annat än rösträtten och valmötena. Det är karlgöra det«.

«Tror mor Karin det? Jag tycker att det borde vara bådas göra att välja riksdagsman. När riksdagen bestämmer lagar och skatter, så är det inte bara karlarna, som få gott eller ont av det, utan det drabbar kvinnorna minst lika mycket«.

Mor Karin såg tvivlande ut.

«Tänk på den dryga sockertullen t. ex., som gör att vi få betala sockret så orimligt mycket dyrare än i grannländerna. Och tänk på spritdryckerna, som skyddas för att skaffa staten och kommunen inkomster«.

Det blixtrade till i mor Karins ögon. «Ja se, det är då synd och skam, att en inte ska bli kvitt rusdryckerna, som gör så mycket elände i världen. Men dom vill karlarna prompt ha kvar«.

«Där ser mor Karin, att det behövs nog, att kvinnorna få ett ord med i laget. Annars komma de till korta. Och det är just vad de göra«.

«Det är sanning, att det är värst för hustrun och barnen, där karlen dricker, det förstår var och en. Men inte kan en därför begripa sig på det där med valsedel och partier och vad allt det heter.«

«Det är nog inte så konstigt som det låter. Hur var det vid sista riksdagsmannavalet? Skulle mor Karin ha röstat på den där skenheliga Andersson, som var på förslag?»

Mor Karin fattade eld: «Nej, se det skulle då aldrig ha hänt mig. Den där otäckingen, som har så mycket konst för sig med jäntungarna, och käringarna med för resten. Inte skulle jag ha röstat på honom, det är då ett som är säkert«.

«Nå, än vid kommunalvalen? Skulle mor Karin ha gifvit sin röst åt Erikson, som kom in nu?»

«Nej, det var då riktigt illa gjort att ge honom ett

sån't förtroende, för Erikson har alltid varit hård mot de fattiga och tycker, att de kan ha det hur uselt som helst på fattiggården, bara de inte svälter ihjäl. Och inte är han nykter en gång. När han har varit till sta'n, kommer han körande som en galning, så hästen är vitlöddrig. Ska man sätta en tocken att styra i socken?» Mor Karin fnyste föraktligt. «Jag sa så till gubben min, när han kom hem och talte om'et. Jag tror ni ä tokiga, sa jag, som tar Erikson. Gubben tyckte nog innerst så med, men se Erikson är så hemma i lagböckerna och så knepig i att hitta på, så han får dem till vad han vill».

«Mor Karin har ju bra reda på sig, tycker jag. När man vet hur man skulle vilja rösta och har skäl för sin mening, då borde man väl också önska att få rösträtt och göra allt vad man kan för att få den».

«Det kan så vara det, men det är så mycket, som en får lof att ha reda på, om en inte skall dumma sig. Och jag tänker som så: 'Skomakare bliv vid din läst'».

«Det tänker jag också, men det är bara fråga om hur långt lästen sträcker sig. När det gäller gamla och sjuka och små barn, då tycker jag verkligen, att de höra mer till kvinnans område än till mannens, åtminstone lika mycket. Eller vad menar mor Karin?»

«Det är nog sant förstås. Det kan jag då inte säga annat».

«Och när det gäller att bekämpa superi och osedlighet, då tycker jag också, att det är kvinnans sak lika mycket som mannens. Men vart kommer man i den kampen utan hjälp av lagstiftningen? Det är kvinnans plikt för barnens skull, om inte för annat, att skaffa sig inflytande härvidlag. Och ginaste vägen till det går genom rösträtten, det kan inte nekas, hur man än vänder och ser på saken».

Mor Karin satt tankfull och begrundande. Nykterheten hade alltid legat henne om hjärtat. Hon hade på nära håll sett dryckenskapens sorgliga följder. Hennes far, som aldrig hade supit förr, tog sig till med det, se'n det blev brän-

vinskrog på nära håll. Och han, som annars var snäll, hade slagit hennes mor, när han kom hem full. Det kunde hon aldrig glömma. Och hon kunde inte begripa, att myndigheterna kunde tillstämja något så syndfullt som en krog.

Efter en stund sade hon allvarsamt och stilla: «Det kan nog hända att frun har rätt i att förr än kvinnorna få något att säga, så är det ingen som bryr sig om vad de tycka eller hur de ha det».

«De få ju inte en gång samma lön för samma arbete som mannen, om de också kan ha lika många att försörja som han. Sådana orättvisor avhjälpas inte, förr än kvinnorna själva få försvara och bevaka sina intressen. Den som bär skon vet bäst var den klämmer».

Mor Karin ville veta vad en rösträttsförening kunde utträtta. Vad skulle man göra på mötena — inte kunde man bara tala om rösträtten — det skulle folk väl tröttna på och ingen gå dit.

Fru Berg sade att det naturligtvis inte var meningen. Man skulle skaffa upplysande och värmande föredrag. Man skulle språkas vid om allehanda kommunala och sociala frågor, helst de mest närliggande. Och man skulle väckas till ansvarskänsla för hur staten och samhället vårdas. Föreningen skulle bli till nytta för kvinnornas hela tankeriktning. Där skulle de vänja sig att tala om allvarliga saker till allmänt gagn i stället för att skvallra och tala om varandra. Men mötena måste göras så trevliga som möjligt, ibland särskilt fästliga, så att kvinnorna finge liksom fira sin stora sak. Och ibland borde det vara ett enkelt samkväm efter mötena, där alla kunde ogenerat samspråka om vad som förekommit på mötet. Kvinnor ur alla klasser kunna mötas där och lära sig förstå varandra och varandras synpunkter och intressen.

Detta sista slog särskilt an på mor Karin. Hon hade ofta tänkt över hur litet de skilda klasserna förstå varandra och hur orätt de därför bedöma varandra. Hon hade själv som ung tjänat i ett gott herrgårdshem, där hon blev både

fruns och fröknarnas vän. Genom dem hade hon lärt sig att förstå så mycket, som på avstånd hade sett oförklarligt och oförsvarligt ut. Och hon hade också sett hur fördärligt det var, att de så litet kände till de sämre lottades förhållanden, deras tusen umbäranden och hårda livsvillkor. Nu slog det mor Karin, att en rösträttsförening vore rätta stället för kvinnor ur olika hem att mötas. Alla ville ju det samma. För en gång skulle de ha samma intressen i stället för motsatta.

Det liksom ljusnade för mor Karins inre syn. Tänk om det kunde bli bättre i världen! Tänk om hon kunde dra sitt lilla strå till stacken! Det kunde alltid löna mödan att försöka.

Hon såg upp med sina kloka, öppna ögon: «Om fru Berg vill gå i spetsen för saken, så skall jag göra vad jag kan, det lovar jag, fast jag inte har talt med gubben min om det. Jag vet att han sätter sig inte emot, när jag gör det som jag tror är rätt».

Fru Berg blef innerligen glad. Hade hon mor Karin med sig, då visste hon, att föreningen hade fått sitt bästa stöd.

Med friskt mod pulsade hon hem genom snö och forsende rännilar. Solen sken och lärkorna spelade. Hon njöt i fulla drag av att våren äntligen var kommen. Och hon gick och tänkte på, att nu var också våren kommen i kvinnornas utveckling. Deras krafter bröto sig fram, frigjordes och växte med var dag och enade sig likt vårbäckarna till en stark ström, som gick genom världen. Kvinnan skulle inte längre gå som mannens underordnade tjänarinna utan hon skulle bli hans goda kamrat och jämlike. Tillsammans skulle de båda hjälpas åt att vårda fosterlandet och allt som var dem kärt. Ett nytt liv skulle börja för dem. Hon tyckte sig redan se allt, som skulle spira och skjuta upp med den nya tiden. Och hennes hjärta jublade i kapp med lärkorna.

— Pris: 3 öre. —